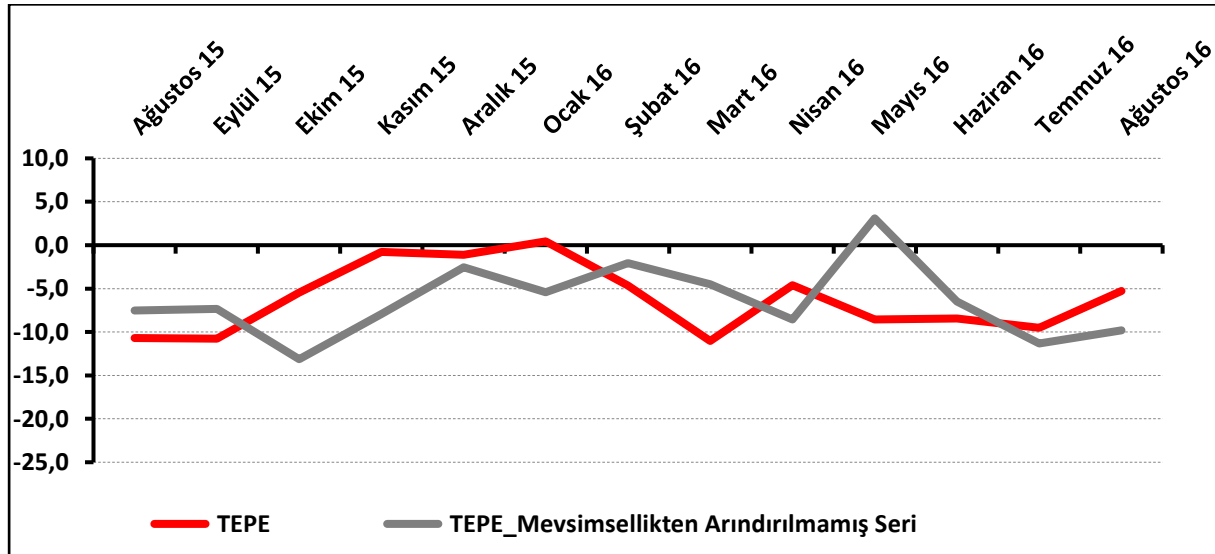

SATIŞ BEKLENTİLERİNDEKİ İYİMSERLİK PERAKENDE GÜVENİNİ ARTTIRDI

TEPE değeri, ağustos ayında geçen aya ve geçen yıla göre arttı. Geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumuna ilişkin algılar, Temmuz 2016'ya göre kötüleşti. Perakendeciler, işlerinin geçen yıla göre daha iyi olduğunu belirttiler. Önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış ve istihdam beklentileri artarken, satış fiyatı beklentileri azaldı. Satış beklentilerindeki artışta; tüketici güveninin geçtiğimiz aya göre artması, HTA için vergi teşviki beklentilerindeki artış ve yeni öğretim döneminin başlayacak olması etkili oldu. Perakende güveninin en fazla "motorlu taşıtlar" sektöründe arttığı görüldü. Türkiye, geçen yıla göre AB-28 ve Euro Bölgesi'nden daha iyi performans sergiledi.

Perakende güveni arttı

Ağustos ayında -5,3 puan değerini alan TEPE, bir önceki aya göre 4,2 puan, geçen yılın aynı dönemine göre 5,4 puan arttı. TEPE değerinin geçen yıla ve geçen aya göre yükselmesinde; önümüzdeki 3 ayda satış beklentisindeki artış etkili oldu.

Şekil-1. TEPE (Ağustos 2015 – Ağustos 2016)¹**Tablo-1.** TEPE, Aylık Seri

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	-5,9	-9,9	-3,5	-5,4	-8,9	-13,2	-6,7	-1,4	-10,7	-14,7	-16,2	-17,0
2015	-11,3	-1,2	-3,2	-6,7	-3,5	-3,0	-8,0	-10,7	-10,8	-5,5	-0,8	-1,1
2016	0,4	-4,7	-11,0	-4,6	-8,5	-8,4	-9,5	-5,3				

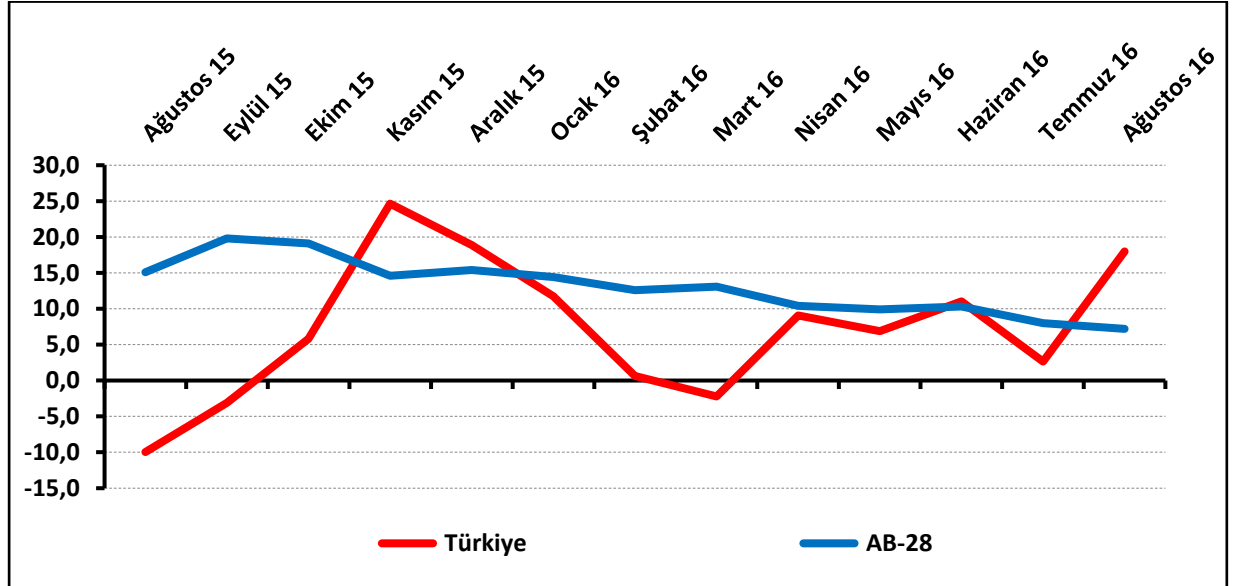
¹ Bültendeki tablolar ve grafikler -aksi belirtilmediği- sürece mevsimsellikten arındırılmış serilere göre hazırlanmıştır.

Perakendecilerin satış beklentileri geçen aya ve geçen yıla göre arttı

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin denge değeri Ağustos 2016'da 18,0 puan değerini aldı. Buna göre önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentileri, bir önceki aya göre 15,4 puan, bir önceki yılın aynı ayına göre 28 puan arttı.

Ağustos 2016'da TEPE anketi katılımcılarının yüzde 51,2'si önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, yüzde 25,7'si işlerinde kötüleşme beklediğini belirtti. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise, yüzde 23,1 olarak belirlendi.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (Ağustos 2015 – Ağustos 2016)

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi

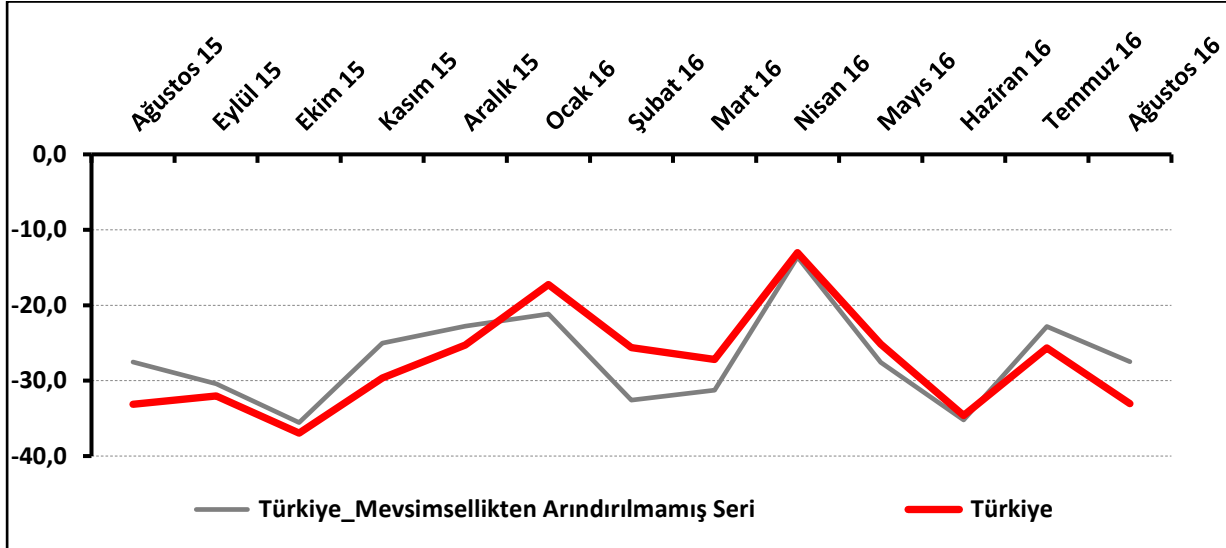
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	15,5	14,2	26,0	20,0	15,7	6,1	18,1	19,8	2,5	-0,5	-8,3	-5,5
2015	10,8	20,9	8,5	2,1	11,8	9,0	6,8	-10,0	-3,1	5,8	24,6	18,9
2016	11,8	0,7	-2,2	9,0	6,9	11,0	2,6	18,0				

Perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısı azaldı

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu Temmuz 2016'ya göre 7,3 puan azalırken, Ağustos 2015'e göre 0,2 puan arttı. İşlerdeki geriye dönük toparlanma algısının denge değeri Ağustos 2016'da -33 puan oldu.

Ağustos 2016'da TEPE anketi katılımcılarının yüzde 24,7'si geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış olduğunu belirtirken, işlerinde düşüş olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 52,2 olarak belirlendi. Geçen yıla göre işlerinde bir değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise, yüzde 23,1 oldu.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu(Ağustos 2015 – Ağustos 2016)

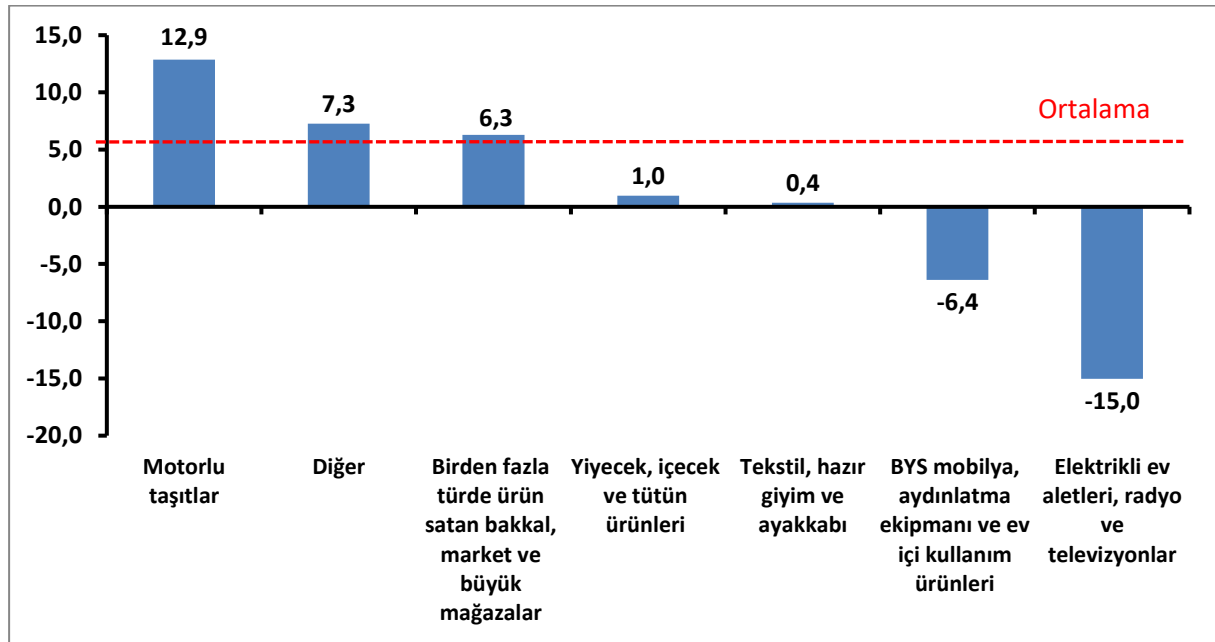
Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	-37,3	-42,0	-49,0	-41,3	-49,2	-65,8	-41,2	-30,2	-48,9	-32,3	-37,8	-39,6
2015	-32,6	-20,2	-18,0	-27,2	-21,2	-24,2	-33,2	-33,2	-32,0	-37,0	-29,6	-25,3
2016	-17,3	-25,6	-27,2	-13,0	-25,2	-34,6	-25,7	-33,0				

Perakende güveni en fazla “motorlu taşıtlar” sektöründe arttı

Perakende güvenine alt sektörler itibarıyla bakıldığında Ağustos 2016’da, geçen yılın aynı dönemine göre en fazla artış “motorlu taşıtlar” sektöründe gerçekleşti. Bu sektörü “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)”, “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar” sektörleri takip etti. Bu 3 sektördeki artış ortalamasının üzerinde gerçekleşti. “Yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” ve “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektörlerinde de artış gözlenirken, . “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” ve “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektörlerinde düşüş gözlemlendi. En fazla düşüş “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektöründe gerçekleşti.

Şekil-4. Alt sektör bazında TEPE’nin Ağustos 2016’da geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (puan)

Perakendeciler gelecekte umutlu

TEPE anketine soru bazında bakıldığında Ağustos 2016'da, hem Ağustos 2015'e göre hem de Temmuz 2016'ya göre "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış ve istihdam beklentisi" ve "gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" göstergeleri artarken, "geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu" ve "önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi" göstergeleri azaldı. "İşlerin geçen yıla göre durumu" göstergesi ise Ağustos 2015'e göre artarken, Temmuz 2016'ya göre azaldı. TEPE'deki artış perakendecilerin pozitif beklentilerindeki artıştan kaynaklanmaktadır.

Tablo-4. TEPE soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Endeks 08/2015	Endeks 07/2016	Endeks 08/2016	Bir önceki aya göre değişim 08/2016	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 08/2016
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-40,7	-40,5	-44,0	-3,5	-3,3
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ²	18,6	9,3	10,2	0,9	-8,4
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-17,1	-11,7	-0,7	11,0	16,4
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-10,0	2,6	18,0	15,4	28
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-2,1	2,3	8,2	5,9	10,3
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	24,3	12,6	9,3	-3,3	-15,0
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-33,2	-25,7	-33,0	-7,3	0,2
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	6,6	9,4	13,0	3,6	6,4

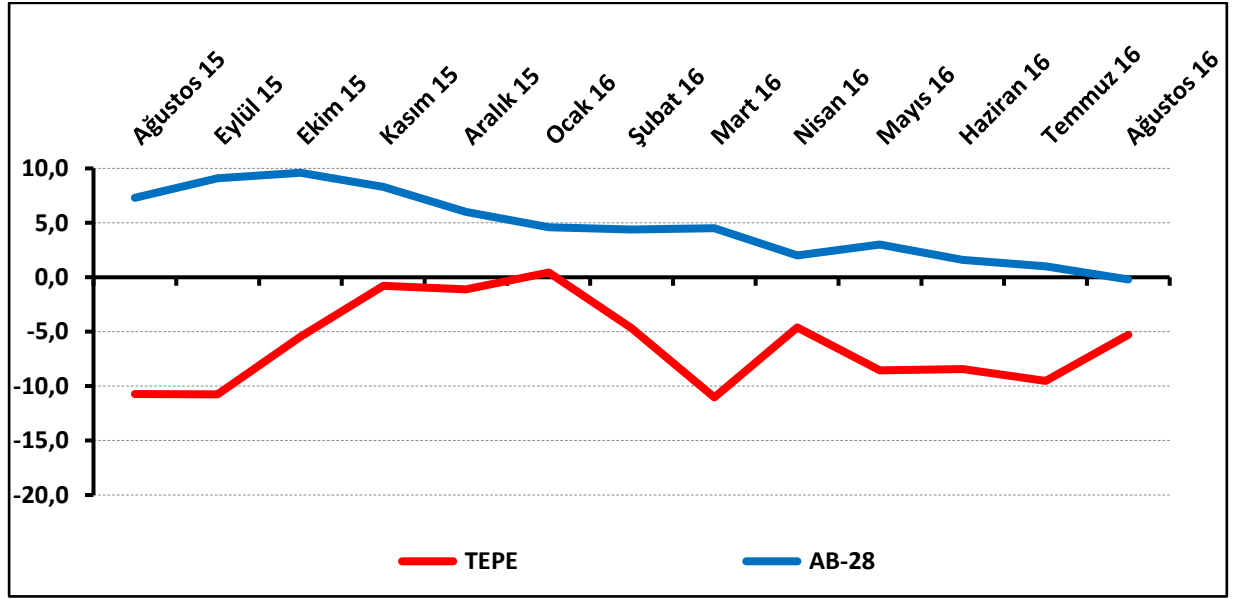
² Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-4'deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

AB'de perakende güveni geçen aya ve geçen yıla göre geriledi

AB-28 Perakende Güven Endeksi, Ağustos 2016'da -0,2 puan değerini aldı. AB-28'de perakende güveni bir önceki aya göre 1,2 puan, geçen yılın aynı dönemine göre 7,5 puan azaldı. Türkiye, geçen yılın aynı dönemine kıyasla AB-28 ve Euro Bölgesi'nden daha iyi performans sergiledi.

Şekil-5. TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Ağustos 2015 – Ağustos 2016)

Tablo-5. AB-28

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	2,2	3,6	1,1	2,5	3,8	3,1	2,5	1,3	-1,6	-2,1	-2,4	-0,1
2015	1,6	-0,3	2,0	1,8	5,3	2,0	4,0	7,3	9,1	9,6	8,3	6,0
2016	4,6	4,4	4,5	2,0	3,0	1,6	1,0	-0,2				

Perakende güveninde Türkiye, AB-28'e göre daha iyi performans sergiledi

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Yunanistan, ağustos ayında geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke oldu. Yunanistan'ı; Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Finlandiya ve Slovenya takip etti. Endeks değeri geçen yıla göre en fazla düşen ülkeler ise sırasıyla İngiltere, Belçika ve İtalya oldu. Bir önceki aya göre en fazla artış Romanya'da yaşandı. Perakende Güven Endeksinde, Ağustos 2015'e göre değişim Euro Bölgesi'nde -4,5 puan, AB-28'de -7,5 puan oldu. Temmuz 2016'ya göre değişim incelendiğinde ise AB-28'in, Euro Bölgesi'nden daha iyi performans sergilediği görüldü.

Tablo-6. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları (Ağustos 2015 ve Temmuz 2016'ya göre)

Ülkeler	Ağustos 2015'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)**	Temmuz 2016'ya göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)
Yunanistan	40,3	1,1
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	17,5	4,5
Finlandiya	11,0	-4,7
Slovenya	7,4	2,4
Bulgaristan	6,3	1,6
Türkiye	5,4	4,2
Danimarka	3,9	2,6
Hollanda	1,3	2,3
Portekiz	0,6	0,4
Estonya	0,6	-2,4
Slovakya	0,5	-3,7
Letonya	-0,2	-2,7
Çek Cumhuriyeti	-0,5	0,8
Hırvatistan	-1,0	-0,3
Litvanya	-1,1	-5,5
Avusturya	-1,7	-7,1
Polonya	-2,0	-1,8
İspanya	-2,4	-3,0
Romanya	-4,1	8,9
Euro Bölgesi-19	-4,5	-2,7
Fransa	-5,7	0,9
Almanya	-5,8	-5,4
AB-28	-7,5	-1,2
İsveç	-7,7	-3,1
Macaristan	-8,3	-3,4
Malta	-9,6	7,3
İtalya	-11,2	-2,4
Belçika	-14,8	-11,2
İngiltere	-22,6	4,3

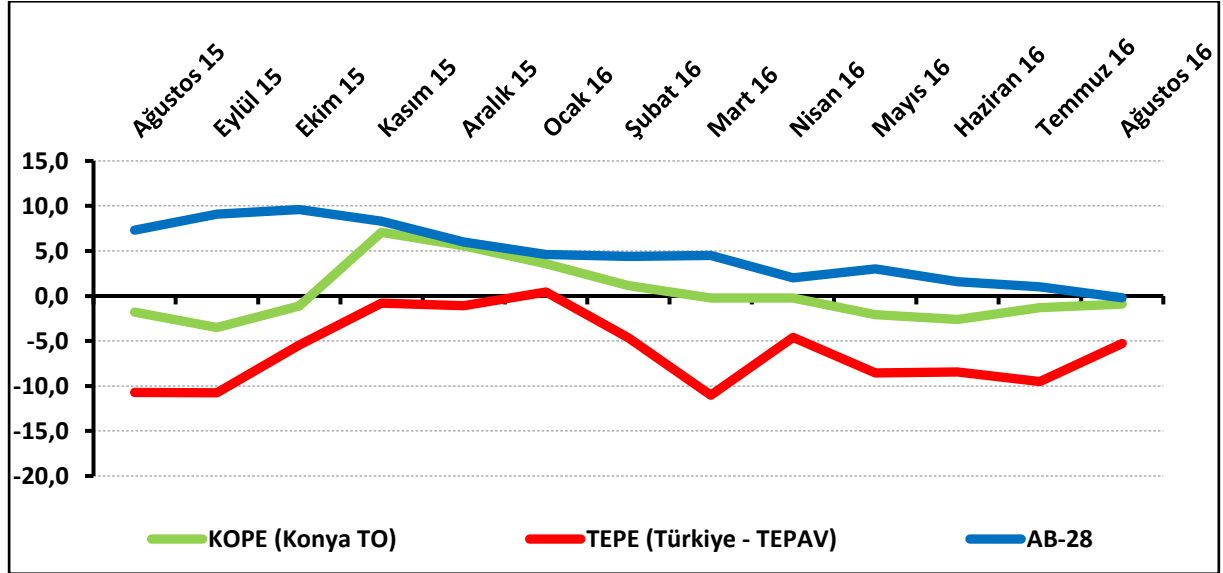
**Sıralama Ağustos 2015 değişimine göre yapılmıştır.

Konya'da perakende güveni geçen aya ve geçen yıla göre arttı

TEPAV ve Konya Ticaret Odası (KTO) işbirliğinde gerçekleştirilen Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) kapsamında, Şubat 2012'den bu yana Konya'da faaliyet gösteren 300 perakendeci ile her ay yüz yüze anketler yapılıyor.

Ağustos ayında TEPE, -5,3 puan değerini alırken KOPE -0,9 puan değerini aldı. KOPE, geçen yılın aynı dönemine göre 0,9 puan, TEPE 5,4 puan arttı. KOPE değeri bir önceki aya göre ise 0,4 puan arttı. Konya perakendesi, ağustos ayında AB-28'in gerisinde kalırken, Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi.

Şekil-6. KOPE, TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Ağustos 2015 – Ağustos 2016)

Tablo-7. Konya Perakende Güven Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	-2,4	-5,4	-7,1	-6,2	-3,6	2,5	5,6	1,0	0,5	-1,7	-1,4	-2,0
2015	1,0	4,7	2,1	0,9	4,2	1,4	1,0	-1,8	-3,5	-1,1	7,1	5,6
2016	3,6	1,2	-0,2	-0,2	-2,1	-2,6	-1,3	-0,9				